

könyvtárosok véleménye szerint ugyanis a teljes szövegű adatbázisok sokkal eredményesebben használhatók, mint a bibliográfiai állományok, azoknál sokkal jobb keresési lehetőségeket biztosítanak.

Tájékoztató az online elérhető mezőgazdasági információk forrásairól

Az Illinoisi Egyetem és a NAL ugyancsak együtt dolgozik olyan adatbázisok tájékoztatójának elkészítésén, amelyek online elérhető mezőgazdasági tárgyú információt is tartalmaznak. Ezeknek az információknak a legnagyobb része ugyanis nem található meg egyetlen adatbázisban, hanem csak több mint 150 különböző adatállományból gyűjthető össze. A nyilvánosan hozzáférhető adatbázisokon kívül több szövetségi és állami szintű adatállomány és elektronikus üzenetközvetítő szolgáltatás is mezőgazdasági információk forrásául szolgálhat.

A tájékoztató elkészítésén kívül a kutatók olyan intelligens kapuszolgálati (gateway) megoldásokat is keresnek, melyekkel a különböző rendszerek eltérő keresési algoritmusaitól függetlenül a felhasználó egységes eljárásokkal használva kereshet a különböző forrásokban. Ilyen intelligens, több rendszernél használható kapuszolgálati program például a *Scientific Information, Philadelphia* által kifejlesztett *Sci-Mate*. Ez olyan program, amely a felhasználó kérdését több különböző online rendszer keresőnyelvére fordítja le. Hasonló típusú programok a *Dialog* rendszerhez kifejlesztett *In-search*, illetve a *Dow Jones News/Retrieval Service* felhasználói számára készült *Naturalink*. A kutatóknak kell eldönteniük, hogy ilyen típusú szoftvert az USDA-nak is ki kell-e fejlesztenie, vagy használható-e erre a célra valamely kereskedelmi forgalomban lévő kész programtermék.

A munka egyik leghasznosabb eredménye az a nyomtatott tájékoztató lesz, amelyet az USA kormányának különböző információs szerveitől lehet majd beszerezni.

Az ismertetett négy fejlesztési program jól érzékelteti, hogy a NAL más könyvtárak és intézmények bevonásával milyen alaposan tanulmányozza az új elektronikus technika alkalmazásának lehetőségeit és előnyeit, ezek együttes felhasználásának módozatait a mezőgazdasági információk gyűjtése, tárolása és terjesztése terén. A vizsgálati célkitűzésekből az is kiderül, hogy a fejlesztő munkák során a felhasználók szempontjait messzemenően szem előtt tartjuk, és törekszünk az erőforrások hatékony és észszerű kihasználására.

/SCHAEFER, M. T.: Leading-edge, high technology information devices examined by National Agricultural Library. = Information Retrieval and Library Automation, 20. köt. 7. sz. 1984. p. 1–4./

(Brückner Huba)

1985. január

Képlemezek a Kongresszusi Könyvtárban

A Kongresszusi Könyvtár kísérleti analóg képlemezprogramja keretében az eddig elkészült első hat képlemez már a felhasználók rendelkezésére áll. A "Nyomtatványok és fotók" olvasótermében felállított képlemezlejátszók és monitorok segítségével a látogatók mintegy 40 000 fotót, plakátot, építészeti tervrajzot és más képanyagot tekinthetnek át, illetve tanulmányozhatnak részletesebben képlemezről.

A másik, a digitális lemezt használó kísérleti rendszer évente kb. 500 000 különböző forrásból (elsősorban folyóiratokból) származó oldal archiválás minőségű tárolását, gyors visszakeresését és megjelenését biztosítja majd, de ezenkívül alkalmas lesz a felhasználó által kiválasztott oldalokról vagy akár teljes dokumentumokról egy- vagy többpéldányos másolat készítésére is. A dokumentumokat a könyvtár olvasótermében elhelyezett hat nagyfelbontású megjelenítőn lehet majd látni, de a rendszer felhasználja a Kongresszusi Könyvtár már meglévő számítógépes indexelő és visszakereső rendszereinek a szolgáltatásait is. A másolatok részben a terminálokhoz illesztett mátrixnyomtatókkal, részben néhány távoli nyomtató munkaállomás igénybevételével készíthetők. A rendszer előnye a dokumentumok állagának megőrzésén túl a könyvtárban tárolt anyagok igen gyors elérése, beleértve a legkényesebb és legféltebb dokumentumokat is, amelyek teljes állománya jelenleg több mint 80 millió tétel. Ez az állomány napi több mint 7000 tétellel bővül.

A ránézésre leginkább egy ezüstből készült hanglemezhez hasonlító, 30 cm átmérőjű képlemez egy-egy oldalán 54 000 kép tárolható. A felhasználó megfelelő gomb lenyomásával "átlapozhatja" a lemez állományát, amikor is másodpercenként néhány oldal jelenik meg az oldalak automatikus váltásával. A felhasználó az automatikus megjelenítés során maga határozhatja meg a lapozás sebességét.

/Information Hotline, 1985. jan. p. 6–7./

(Brückner Huba)